

SHREE H. N. SHUKLA GROUP OF COLLEGE

(AFFILIATED TO SAURASHTRA UNIVERSITY)

(VAISHALI NAGAR 3, NEAR AMRAPALI RAILWAY CROSSING, RAIYA ROAD, RAJKOT.)

SEMESTER 3:-

TOTAL MARKS [70]

MAIN OR ELECTIVE SOCIOLOGY PAPER 5:-

ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર

(14 MARKS)

1. ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર નો અર્થ આપી, તેના કાર્ય ક્ષેત્ર ની ચર્ચા કરો.
2. ટૂંકનોંધ લખો : ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર નું મહત્વ
3. ગ્રામીણ સમાજના જ્ઞાતિ નો અર્થ અને લક્ષણો જણાવો.
4. ગ્રામીણ સમાજમાં કુટુંબ નો અર્થ અને લક્ષણો જણાવો.
5. ટૂંકનોંધ લખો : ગ્રામીણ કુટુંબના કાર્યો
6. ગ્રામીણ સમાજમાં લગ્ન સંસ્થા નું સ્વરૂપ દર્શાવો.
7. ગ્રામીણ સમાજમાં સ્ત્રીની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
8. પંચાયતી રાજ નો અર્થ આપી, તેના હેતુઓ જણાવો.
9. તાલુકા પંચાયત ની રચના અને કાર્યો સમજાવો.
10. જિલ્લા પંચાયતની રચના અને કાર્ય સમજાવો.
11. ટૂંકનોંધ લખો : તાલુકા વિકાસ અધિકારીની ભૂમિકા
12. પંચાયતી રાજની ગ્રામીણ સમાજ પરની અસરો વર્ણવો.
13. ગ્રામ પંચાયતના સરપંચ ની ભૂમિકા સમજાવો.
14. જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખ ની ભૂમિકા સમજાવો.
15. ઔપચારિક સંગઠન નો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો દર્શાવો.
16. અનોપચારિક સંગઠન નો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો દર્શાવો.

SHREE H. N. SHUKLA GROUP OF COLLEGE

(AFFILIATED TO SAURASHTRA UNIVERSITY)

(VAISHALI NAGAR 3, NEAR AMRAPALI RAILWAY CROSSING, RAIYA ROAD, RAJKOT.)

(7 MARKS)

1. ટૂંકનોંધ લખો :
2. સહકારી મંડળીઓ
3. ગ્રામીણ સમુદાયોમાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ
4. ઔપચારિક અને અનૌપચારિક સંગઠન વચ્ચેનો સંબંધ

MAIN OR ELECTIVE SOCIOLOGY PAPER 6:-

ભારતીય સામાજિક સમસ્યા-1

(14 MARKS)

1. સામાજિક સમસ્યાનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો જણાવો.
2. સામાજિક સમસ્યાના અધ્યયન ના હેતુઓ.
3. સામાજિક સમસ્યાનો અર્થ આપી, તેના ભી કાર્યો જણાવો.
4. ટૂંકનોંધ લખો : સામાજિક સમસ્યા ના કાર્યો
5. ભારતીય સમાજમાં માળખાકીય સમસ્યા તરીકે જ્ઞાતિની અસમાનતાની સમસ્યા સમજાવો.
6. માળખાકીય સમસ્યાનો અર્થ આપી, લૅગિક અસમાનતા ની સમસ્યા ના કારણો ચર્ચો.
7. ટૂંકનોંધ લખો : નાતી સંઘર્ષ ના કારણો
8. પ્રાદેશિક વિસંવાદિતતા ની સમસ્યા
9. ધાર્મિક વિસંવાદિતતા ની સમસ્યા
10. પ્રજાતીય (એથ્નિક)વિસંવાદિતતા ની સમસ્યા
11. 'દહેજ પ્રથા એક સામાજિક અને કૌટુંબિક સમસ્યા છે'. સમજાવો.
12. દહેજ પ્રથા ના કારણો
13. દહેજ પ્રથાની વિપરીત અસરો
14. કૌટુંબિક સમસ્યાનો અર્થ આપી, કૌટુંબિક સમસ્યા તરીકે છુટાછેડા ના કારણો જણાવો.

SHREE H. N. SHUKLA GROUP OF COLLEGE

(AFFILIATED TO SAURASHTRA UNIVERSITY)

(VAISHALI NAGAR 3, NEAR AMRAPALI RAILWAY CROSSING, RAIYA ROAD, RAJKOT.)

(7 MARKS)

1. ટૂંકનોંધ લખો : વૃદ્ધોની સમસ્યા
2. વિકાસ પ્રેરિત વિસ્થાપનની સમસ્યા સમજાવો.
3. ટૂંકનોંધ લખો : ઉપભો તાવાદની સમસ્યા
4. મુલ્યોની કટોકટીની વિકાસ સંબંધી સમસ્યા તરીકે ચર્ચા કરો.
5. ઉપભો તાવાદ કે ગ્રાહક વાદ ની વિકાસ સંબંધી સમસ્યા તરીકે ચર્ચા કરો.
6. કોમવાદ ના લક્ષણો
7. કુંભાર નો અર્થ આપી, કોમવાદ ના કારણો જણાવો.
8. ટૂંકનોંધ લખો : કોમ ભાગમાં નિવારણના ઉપાયો.

± MAIN OR ELECTIVE SOCIOLOGY PAPER 7:-

આદિવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર

(14 MARKS)

1. આદિવાસી સમાજના સમાજશાસ્ત્ર નો અર્થ આપી, તેના વિષયવસ્તુ(કાર્યક્ષેત્ર) ની ચર્ચા કરો.
2. આદિવાસી સમાજના સમાજશાસ્ત્ર નું મહત્વ સમજાવો.
3. ટૂંકનોંધ લખો : પરિહાર અને પરિહાસ ના સંબંધો
4. સગપણ સંબંધ ચવહાર
5. 'ખરીયા', 'ખાસા' અને 'હો' આદિવાસીઓમાં પ્રવર્તતી પિતૃસ ાક કુટુંબ ચવસ્થા નો પરિચય આપો.
6. 'ખાસી' અને 'ગારો' આદિવાસીઓમાં પ્રવર્તતી માતૃવંશી કુટુંબ ચવસ્થા સમજાવો.
7. આદિવાસીઓમાં પ્રવર્તતી બુ પતિ લગ્ન પ્રથા ની ચર્ચા કરો.
8. ટૂંકનોંધ લખો : આદિવાસી સમાજમાં વનસાથી મેળવવાની રીતો
9. આદિવાસીઓની સમસ્યા તરીકે ગરીબી અને દેવાની સમસ્યા વર્ણવો.

SHREE H. N. SHUKLA GROUP OF COLLEGE

(AFFILIATED TO SAURASHTRA UNIVERSITY)

(VAISHALI NAGAR 3, NEAR AMRAPALI RAILWAY CROSSING, RAIYA ROAD, RAJKOT.)

10. ભારતીય આદિવાસીઓની સમસ્યાના સંદર્ભમાં આત્મીની કરણ અને ડુગ્રંથન નો અભિગમ સમજાવો.

(7 MARKS)

1. ટ્રેકનોંધ લખો : અલગતાવાદી અભિગમ
2. ટ્રેકમાં લખો : ડુગ્રંથનનો અભિગમ
3. ડુજરાતના 'ભીલ' આદિવાસીઓના સમાજ વન નો પરિચય આપો.
4. ડુજરાતમાં વસવાટ કરતી 'ભીલ' જાતિના સામાજિક વનનો પરિચય આપો.
5. ડુજરાતના 'બુળા' આદિવાસીઓના સમાજ વન નો પરિચય આપો.
6. ડુજરાતના 'સિદી' આદિવાસી લોકોના સમાજ વન નો પરિચય આપો.